



Školní vzdělávací program

„Společně se ZUŠlechtíme“



Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Počet oborů, velikost	4
2.2	Historie a současnost.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce.....	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky.....	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
3.1	Zaměření školy.....	7
3.2	Vize školy	7
4	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	8
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	9
5.1	Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně.....	9
5.2	Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně	11
5.3	Studijní zaměření Hra na klavír.....	12
5.4	Studijní zaměření Hra na housle	16
5.5	Studijní zaměření Hra na kytaru	19
5.6	Studijní zaměření Hra na akordeon.....	22
5.7	Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje.....	25
5.8	Studijní zaměření Hra na varhany.....	29
5.9	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu.....	32
5.10	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	36
5.11	Studijní zaměření Hra na saxofon.....	39
5.12	Studijní zaměření Hra na trubku	42
5.13	Studijní zaměření Hra na tenor.....	45
5.14	Studijní zaměření Hra na tubu	48
5.15	Hudební nauka	51
5.16	Komorní hra.....	54
5.17	Hra v dechovém orchestru	56

6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	58
6.1	Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně.....	58
6.2	Studijní zaměření Výtvarná tvorba.....	60
7	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	66
8	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	67
9	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	68
9.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	68
9.1.1	Postupové zkoušky.....	70
9.1.2	Absolventské koncerty	71
9.1.3	Absolventské výstavy	71
9.2	Oblasti vlastního hodnocení školy.....	71

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: **Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Zdounky**
„Společně se ZUŠlechtíme“

Předkladatel: **Základní umělecká škola Zdounky**

Náměstí 23, 768 02 Zdounky

IČ: 63414945

Ředitel školy: MgA. Norbert Svačina, Ph.D.

Telefon: +420 573 365 282

Školní mobilní telefony: +420 731 656 916, +420 731 656 917

E-mail: zuszdounky@zuszdounky.cz

ID datové schránky: iz7qx4g

Webové stránky: www.zuszdounky.cz

Zřizovatel: **Zlínský kraj**

třída T. Bati 21, 761 90 Zlín

Telefon: +420 577 043 111

E-mail: podatelna@kr-zlinsky.cz

Web: www.kr-zlinsky.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023.

První verzi vypracoval kolektiv pedagogů ZUŠ Zdounky dne 1. 6. 2012.

Aktualizováno, doplněno a projednáno pedagogickou radou dne 30. 8. 2023.

Ve Zdoukách dne 1. 8. 2023

MgA. Norbert Svačina, Ph.D., v. r.
ředitel školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Zdounky poskytuje vzdělávání ve dvou uměleckých oborech – **hudebním** (dále jen HO) a **výtvarném** (VO).

Výuka probíhá na dvou místech poskytujících vzdělávání – v obci Zdounky a ve městě Koryčany. Celková kapacita školy činí **190 žáků**.

2.2 Historie a současnost

Základní umělecká škola (dále jen ZUŠ) Zdounky se nachází v obci 10 km jižně od Kroměříže, na silnici směr Střílky–Kyjov, pod severním výběžkem Chřibů.

První zmínky o hudebním školství ve Zdoukách jsou z počátku 50. let minulého století, kdy byl založen tzv. **Hudební kurz Osvětové besedy**. V roce 1964 požádali tehdejší učitelé o zestátnění a kurz byl přičleněn k Lidové škole umění (LŠU) Kroměříž.

Dne **1. srpna 1974** vznikla **samostatná LŠU ve Zdoukách**. Od 1. září 1984 až dodnes škola sídlí ve zrekonstruované budově bývalé mateřské školy. Ve školním roce 1988/1989 byla LŠU ve Zdoukách rozšířena o detašovanou třídu v Koryčanech (dnes místo poskytující vzdělávání).

Od školního roku 1990/1991 zní název školy **Základní umělecká škola Zdounky** a od 1. ledna 1996 se stala samostatnou příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Zlínský kraj.

Od svého založení až do současnosti vychovala škola celou řadu výborných hudebníků profesionálních nebo amatérských, pro které se stala hudba neoddělitelnou součástí života. Na vytváření dobrého jména školy se v její nedávné historii významně podílel Mládežnický dechový orchestr, jehož úspěchy dosáhly celostátní úrovně pod vynikajícím a téměř dvacetiletým vedením pedagoga a ředitele školy Miroslava Nauče. Stejně tak absolventy výtvarného oboru studium u nás obohatilo a otevřelo jim dveře k dalšímu uměleckému růstu, středoškolskému či vysokoškolskému studiu.

V letech 2007–2019 škola vydávala *Občasník ZUŠ*, ve kterém informovala o činnosti žáků i učitelů. Vzhledem k nutnému zefektivnění komunikace nyní využívá moderní školní

webové stránky (www.zuszdounky.cz), krajský portál zkola.cz a sociální sítě včetně oficiálního FB profilu a YT videokanálu. Mediální prezentace pro širokou veřejnost je dále zajištěna prostřednictvím obecních zpravodajů, regionálních periodik (Týdeník Kroměřížska) i celostátního tisku (Učitelství noviny, Řízení školy – Speciál ZUŠ).

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Výuku ve škole zajišťuje průměrně deset kvalifikovaných učitelů, každý z nich má své profesní zaměření a vyučuje předměty podle dosaženého vzdělání a aprobase. Učitelé se průběžně účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, kde získávají nové informace a zkušenosti nezbytné pro svůj profesní růst.

Pedagogický sbor je v několika posledních letech stabilizovaný, tvoří jej také zčásti bývalí absolventi školy ze Zdounek a okolí. Také proto je prostředí ve škole považováno za rodinné s akcentem na tradiční spolupráci v rovině *škola – rodina – obec*. Věkový průměr pedagogického sboru se pohybuje okolo 36let.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce

Žáci školy se účastní vyhlašovaných soutěží ZUŠ, nejrůznějších přehlídek a projektů. Pravidelně se konají koncerty pro veřejnost, seniory nebo osoby se zdravotním postižením, benefiční koncerty a tematické výchovné koncerty pro děti okolních mateřských a základních škol. K tradičním akcím patří třídní besídky, vánoční vystoupení nebo absolventské koncerty. V posledních letech se škola společně s dalšími ZUŠ zřizovanými Zlínským krajem prezentuje v projektu **ZUŠKA? ZUŠKA!** a také na různých místech připravuje velké koncerty na sklonku školního roku v rámci celostátního happeningu **ZUŠ OPEN**. Ve výtvarném oboru jsou pořádány vernisáže k výstavám prací žáků nebo přímo absolventské výstavy, výtvarné happeniny a další umělecké projekty.

V tříletém cyklu je již dlouhou dobu (od roku 1977) připravován pořad **HRAJE CELÁ RODINA**, jehož se účastní žáci se svými rodiči a příbuznými. Významným partnerem v pořádání akcí školy a v zajištění finančních prostředků pro zlepšení života školy je zapsaný spolek **Umění, rodiče a podpora ZUŠ Zdounky**.

Celoročně spolupracujeme s těmito subjekty:

- Zlínský kraj (zřizovatel školy; spolupráce při regionálních akcích)
- Obec Zdounky, Město Koryčany (vlastníci budov školy; tradiční akce místního charakteru), Mikroregion Hřiběcí hory
- základní a mateřské školy ve Zdoukách a okolí
- ZUŠ ve Zlínském kraji a spolek *ZUŠKA? ZUŠKA!*
- Konzervatoř P. J. Vejvanovského Kroměříž
- spolek Umění, rodiče a podpora ZUŠ Zdounky
- Dechová hudba Zdounečanka
- Domov pro seniory Vážany
- Domov pro osoby se zdravotním postižením Zborovice
- Charitní dům pokojného stáří Cetechovice
- Místní knihovna Zdounky, Městská knihovna Koryčany
- Farnosti Zdounecka a Koryčanska
- Zámek Zdounky, Zámek Zborovice

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Výuka v hlavní budově probíhá v prostorách odpovídajících potřebám jednotlivých oborů. **Hudební obor** má vyhrazeny menší třídy pro individuální výuku, větší učebnu pro kolektivní výuku hudební nauky a hudební sál pro výuku komorní hry, k pořádání koncertů i dalších kulturně-společenských akcí. **Výtvarný obor** disponuje zrekonstruovanými prostory v podkroví budovy, kde má také veškeré nezbytné zázemí.

Materiálně je škola vybavena na dobré úrovni. Vybavení tříd, učební pomůcky i hudební nástroje jsou průběžně udržovány a dle možností obměňovány a doplňovány. Žáci mají možnost výpůjčky většiny hudebních nástrojů na škole vyučovaných.

Technické vybavení je taktéž na dobré úrovni. Třída hudební nauky je vybavena moderními digitálními technologiemi (interaktivní tabule, počítač, kvalitní ozvučení). Zaměstnanci disponují počítači s potřebným vybavením pro veškerou elektronickou agendu v systému *KLASIFIKACE*, kterou používáme od školního roku 2018/2019.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Specifické zaměření naše škola nemá. Přestože je ZUŠ Zdounky nejmenší školou tohoto typu v okrese Kroměříž, nabízí dostatečně širokou vzdělávací nabídku dle aktuálních možností kvalifikovanosti pedagogického sboru a poptávky z řad žáků a rodičů. Klademe si za cíl probouzet v žácích lásku k umění a naučit je rozpoznávat umělecké hodnoty. Vedeme je k systematickosti, důslednosti a odpovědnosti. Z toho vyplývá i motivační název našeho ŠVP „**SPOLEČNĚ SE ZUŠlechtime**“. Jde nám o to, aby děti trávily část volného času právě **se ZUŠ** a zároveň se **zušlechtily** (tedy ve významech zdokonalit, zlepšit a vytříbit).

3.2 Vize školy

Vize školy aneb co chceme v budoucnu:

- vytvářet přátelské prostředí, ve kterém vládne vzájemná důvěra a úcta
- podporovat inovativní a kreativní přístup pedagogů s akcentem na jejich další vzdělávání
- reagovat na moderní trendy ve výuce a aktuální problematiku uměleckého vzdělávání
- vzdělávat žáky, kteří se chtějí něco naučit a systematicky na sobě pracovat
- pěstovat v žácích zdravé sebevědomí a všem dopřát pocit úspěchu
- spolupracovat s rodiči, kteří podporují nejen své děti, ale i práci učitelů
- udržovat dobré jméno školy jako centra kulturního dění v obcích
- prohlubovat a rozšiřovat spolupráci s partnery, pokračovat v kulturních tradicích regionu
- dle zájmu rozšiřovat vzdělávací nabídku školy
- průběžně dle možností obnovovat materiální a technické vybavení

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

- teoretickým výkladem a rozбором díla, vlastním praktickým příkladem, vhodnou volbou didaktických postupů s využitím moderních metodických poznatků **vedeme žáka ke správným návykům a rozvíjení jeho uměleckých schopností**
- poslechem hudby, zapojením multimédií do výuky, návštěvou koncertů, divadelních představení a výstav **motivujeme žáka k práci na uměleckém díle** a při společné diskusi jej **vybavujeme dostatkem vědomostí a informací**

Strategie pro kompetence osobnostně sociální

- vyžadováním pravidelné a pečlivé domácí přípravy, zadáváním úkolů a kontrolou jejich plnění, vybízením k vyjádření vlastního názoru žáka i s náležitou argumentací **formujeme jeho návyky potřebné k dlouhodobé a systematické práci**
- dodržováním pravidelné účasti při společné práci v kolektivu, udržením pozornosti, soustředěnosti a efektivity, hodnocením práce žáků navzájem, kritickým myšlením i přijímáním kritiky od druhých **vedeme žáka k vzájemné spolupráci, toleranci, svědomitosti a odpovědnosti za společné dílo**

Strategie pro kompetence kulturní

- prezentací žákova uměleckého díla na veřejnosti, osvojováním pravidel chování a vystupování, účastí na kulturních akcích v obci či regionu **směřujeme žáka k aktivnímu vztahu k umění, jeho hodnotám a tradicím („zušlechťujeme“ jej)**
- zapojením do souborů a různých projektů, účastí v soutěžích, spoluprací s organizacemi a spolky, ale i osobním příkladem aktivit učitele v daném oboru **motivujeme žáka k uplatnění jeho nabytých dovedností v praxi**

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

Charakteristika

Hudební obor v naší škole (dále HO) je rozdělen na několik druhů studia – přípravné studium k I. stupni (1–2 roky) pro děti od 5let, základní studium I. stupně (celkem 7 let) pro děti od 7let, přípravné studium k II. stupni (1 rok) pro děti 13leté a základní studium II. stupně (celkem 4 roky) pro děti od 14let. Žáci si mohou v základním studiu vybrat jedno z dvanácti studijních zaměření, a to hru na tyto hudební nástroje: **klavír, housle, kytara, akordeon, elektronické klávesové nástroje, varhany, zobcová flétna, klarinet, saxofon, trubka, tenor, tuba.**

Součástí jednotlivých učebních plánů všech studijních zaměření je povinný předmět **Hudební nauka**, který navazuje na elementární znalosti získané v **Přípravné hudební výchově**. Předmět probíhá v kolektivní výuce 1 vyučovací hodinu týdně, je určen žákům od 1. do 5. ročníku a ti zde získávají nezbytné znalosti a dovednosti ve všech hudebních činnostech, které následně uplatňují při hře na hudební nástroj.

Od 4. ročníku I. stupně až do konce studia II. stupně (dohromady 8 let) žáci navštěvují předmět **Komorní hra**, který je vyučován ve skupině maximálně devíti žáků. Jedná se o přípravu k souhře dvou a více nástrojů – např. čtyřruční hra na klavír, klávesové duo, akordeonový, houslový nebo kytarový soubor. Dále je možné absolvovat předmět **Hra v dechovém orchestru**.

Žáci v průběhu svého studia vystupují na třídních a školních besídkách, vánočních a výchovných koncertech, na koncertech pro seniory atd. Každý rok studia je zakončen komisionální postupovou zkouškou, při které prokazují svůj pokrok a dovednosti. Studium I. i II. stupně končí obvykle veřejným absolventským koncertem.

5.1 Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně

Přípravné studium (dále jen PS) je v hudebním oboru určeno pro děti od 5let a trvá 1–2 roky. Realizuje se v kolektivním vyučovacím předmětu **Přípravná hudební výchova** (dále jen PHV) a v individuální nebo skupinové výuce v předmětu **Příprava ke hře na nástroj** (dále jen PHN).

Učební plán PS

	Přípravné studium
	1–2 roky
Přípravná hudební výchova (PHV)	1
Příprava ke hře na nástroj (PHN)	1

Poznámky k učebnímu plánu:

PHV – výuka probíhá kolektivní formou v počtu max. 20 žáků v rozsahu 1 hodina týdně. V případě nízkého počtu žáků (6 a méně) je výuka spojena s vyučovacím předmětem Hudební nauka 1. ročník.

PHN – výuka probíhá individuálně nebo ve skupině 2–3 žáků v rozsahu 1 hodina týdně. V případě dvouletého PS (děti od 5 let) je realizována až ve 2. ročníku PS.

Přípravná hudební výchova

Přípravná hudební výchova (dále jen PHV) je vyučována kolektivní formou. Žáci se seznamují s hudbou hravou formou, rozvíjejí hudební schopnosti, dovednosti a návyky – hudební představivost, smysl pro metrum a tempo, pro barvu tónu a hudební výraz, hudební paměť, elementární pěvecké návyky a základní hudební pojmy.

Ročníkové výstupy vyučovacního předmětu

Žák:

- vyjmenuje noty hudební abecedy
- zná grafickou podobu notové osnovy a houslového klíče
- sluchově rozliší základní změny melodie a rytmu
- rozpozná od sebe tóny hudební a nehudební
- je schopen rytmizace a melodizace říkadel a písní
- kombinuje hru na tělo s hrou na nástroje Orffova instrumentáře
- rozezná základní hudební nástroje
- vyjádří charakter hudby v hudebně-pohybových a tvořivých činnostech

Příprava ke hře na nástroj

Příprava ke hře na nástroj (dále jen PHN) má podobu individuální nebo skupinové výuky se základy hry na nástroj. Je realizována ve hře na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, kytaru, zobcovou flétnu nebo akordeon.

Ročníkové výstupy vyučovacního předmětu

- při hře správně sedí nebo stojí
- dbá na správné základní návyky při hře
- zvládá základní obsluhu nástroje, pojmenuje jeho jednotlivé části

- čte a zahraje noty v houslovém (basovém) klíči min. v rozsahu 5 tónů
- zopakuje po učiteli lehké rytmické i melodické útvary
- zahraje jednoduchou píseň v malém rozsahu

5.2 Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně

Přípravné studium k II. stupni (dále jen PS II.) je v hudebním oboru určeno pro žáky od 13 let a trvá 1 rok. Realizuje se v individuální výuce dle zvoleného hudebního nástroje a dále je žák zařazen do vhodného ročníku *Hudební nauky* v podobě kolektivní výuky.

Učební plán PS II.

	Přípravné studium II.
	1 rok
Hra na hudební nástroj	1
Hudební nauka	0–1

Poznámky k učebnímu plánu:

HHN – výuka probíhá individuálně v rozsahu 1 hodina týdně.

HN – výuka probíhá kolektivní formou v počtu max. 20 žáků v rozsahu 1 hodina týdně.

Hra na hudební nástroj

Hra na hudební nástroj (dále jen HHN) má podobu individuální nebo výuky se základy hry na nástroj dle výběru z 12možností (viz studijní zaměření).

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

- při hře správně sedí nebo stojí
- dbá na správné základní návyky při hře
- zvládá základní obsluhu nástroje, pojmenuje jeho jednotlivé části
- čte a zahraje noty v houslovém nebo basovém klíči minimálně v pětitónovém rozsahu
- zopakuje po učiteli lehké rytmické i melodické útvary
- zahraje z paměti jednoduchou píseň v malém rozsahu

Hudební nauka

Hudební nauka (dále jen HN) je vyučována kolektivní formou. Žáci rozvíjejí hudební schopnosti, dovednosti a návyky v pěveckých, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a tvořivých činnostech. Orientují se v hudebně výrazových prostředcích, rozumí základní hudební terminologii.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

viz příloha ročník HN a jeho výstupy (kap. 5.15)

5.3 Studijní zaměření **Hra na klavír**

Charakteristika studijního zaměření

Klavír patří k jednomu z nejoblíbenějších hudebních nástrojů. Uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný ke všem ostatním hudebním nástrojům a zpěvním hlasům. Při hře na klavír dítě rozvíjí abstraktní i logické myšlení, senzomotorické schopnosti, uplatňuje smysl pro harmonické citění a pro vedení jednotlivých hlasů. Součástí předmětu **Hra na klavír** je elementární improvizace, při které se podporuje tvořivost žáka, a hra z listu, která umožňuje postupně samostatné nastudování skladby. Vedle sólové hry se žák věnuje i čtyřruční hře a doprovodu k jiným hudebním nástrojům.

Součástí tohoto studijního zaměření je v rámci kolektivní výuky zařazen předmět **Komorní hra** a předmět **Hudební nauka**.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klavír¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na klavír

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- čte noty v houslovém klíči (g–g²) i v basovém klíči (c¹–c)
- používá a v notovém zápise rozezná úhoz portamento, legato a staccato
- rozliší základní hodnoty not a pomlk
- orientuje se v taktu 2/4, 3/4 a 4/4
- interpretuje skladby s posuvkami a rozeznává je
- dynamicky rozliší melodii a doprovod

2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice a akordy s obraty (od bílých kláves) dohromady v protipohybu
- rozliší dynamiku p, mf, f, crescendo, decrescendo ve spojitosti s vnímáním melodické linie a všech druhů úhozů

- rozlišuje hodnoty not a pomlk včetně šestnáctinových, orientuje se v taktu 3/8 a 6/8
- přednese z paměti krátkou jednoduchou skladbu
- přečte a zahraje dvojhmaty, zvládá krátké úseky dvojhmatů
- doprovodí lidovou píseň pomocí akordů T, D, S

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice a akordy s obraty (od bílých kláves) dohromady v rovném pohybu přes dvě oktávy
- váže dvojhmaty a akordy s opakovaným tónem
- hraje sexty, skoky přes jednu a více oktáv
- při hře interpretuje rytmicky a metricky přesně, reaguje na tempové změny v průběhu skladby
- rozezná a zahraje jednoduché melodické ozdoby (přiraz, nátryl)

4. ročník

Žák:

- hraje technické a výrazové prvky v náročnějších variantách a v rychlejších tempech
- u doprovodů písní využívá obraty akordů a složitější ostinata
- interpretuje jednoduchou polyfonní skladbu
- aplikuje do hry pedál současný i synkopický s následnou sluchovou sebekontrolou
- hraje vyrovnaně pasážová místa v šestnáctinových hodnotách

5. ročník

Žák:

- hraje melodické ozdoby a dynamicky rozliší jednotlivé hlasy
- hraje jednoduché skladby z listu dle svých technických možností
- je schopen samostatné pedalizace vybrané skladby na základě sluchové sebekontroly
- uplatňuje svou vlastní sluchovou představivost a přizpůsobí ji zvukovým možnostem nástroje

6. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice a akordy s obraty
- hraje dvojhmaty, sextovou a oktávovou techniku
- rozpozná a zahraje probrané melodické ozdoby
- správně frázuje s využitím větší škály výrazových prostředků a dynamického odstínění
- uvědomělým rozbořením skladeb zdokonaluje logickou paměť
- při hře rozlišuje hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrů a stylů

7. ročník

Žák:

- zvládá pasážovou techniku, základní druhy úhozů ve spojitosti s dynamikou, agogikou, výrazem a stylovou charakteristikou skladby
- rozlišuje základní charakteristiku interpretace skladeb jednotlivých slohových období
- orientuje se v základních hudebních formách
- dokáže zvolit tempo ve spojitosti s charakterem a obsahem skladby a udržet celkovou pulzaci a metrum skladby
- připraví a interpretuje přednesovou skladbu na absolventském vystoupení

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- zná prstoklady stupnic a akordů a umí je uplatnit ve skladbách
- ve studovaném repertoáru využívá celou škálu dynamických odstínů a agogiku
- používá oba pedály, dbá na sluchovou sebekontrolu
- směřuje ke stanovenému tempu skladby

2. ročník

Žák:

- prohlubuje své technické dovednosti s akcentem na dvojhmaty, skoky, oktávy, lomené oktávy, trylky
- samostatně nastuduje kratší etudy zaměřené na problematiku pravé i levé ruky, které navazují na přednesový repertoár
- pěstuje cit pro harmonické znění akordů
- podílí se na výběru repertoáru a disponuje uvědomělou profilací

3. ročník

Žák:

- je schopen dynamicky vystavět hranou skladbu až k jejímu vrcholu
- pracuje na detailech, soustředěně procvičuje technické pasáže
- samostatně vytváří prstoklady
- využívá doposud získané teoretické znalosti o hudebních skladatelích a jejich dílech
- na základě jednoduché analýzy vnímá jednotlivé formy skladeb

4. ročník

Žák:

- uplatňuje doposud získané technické dovednosti především při hře přednesových etud
- na základě sluchové kontroly si uvědomuje tónové nedostatky, nevyrovnanosti v pasážích a artikulační nepřesnosti, snaží se je odstranit

- zná základní stylové prvky jednotlivých hudebních období a využívá je při vlastní interpretaci
- realizuje návštěvu koncertů a poslech nahrávek
- nastuduje rozsáhlejší skladbu odpovídající obtížnosti, kterou interpretuje na interním nebo veřejném absolventském vystoupení

5.4 Studijní zaměření **Hra na housle**

Charakteristika studijního zaměření

Housle jsou nástroj s širokým uplatněním v sólové, komorní či souborové hře. Hra na housle je vhodná pro děti, které prokážou dostatečné hudební předpoklady, zvláště dobrý hudební sluch a schopnost čistě intonovat. Důležité jsou také fyziologické dispozice žáka. S postupným získáváním technických dovedností hry na nástroj se rozvíjejí i další schopnosti, především hudební představivost, schopnost citového vnímání hudby a hudebního vyjádření. Žák je veden k pravidelné, systematické práci, a také k postupnému uplatnění svých dovedností při školních a veřejných kulturních akcích. Hrou na housle se pěstuje i schopnost naslouchat a přizpůsobit se spoluhráči a spoluzodpovědnost za společnou práci.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech **Hra na housle, Hudební nauka, Komorní hra**.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na housle¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na housle

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- dbá na rovné vedení a správné dělení smyčce a drží jej uvolněně
- postaví správně prsty v durovém prstokladu na všech strunách a v rozsahu čisté kvinty na dvou strunách
- kontroluje intonaci v daném prstokladu
- zahraje durovou stupnici od prázdné struny
- orientuje se v notovém zápise od g po h²

2. ročník

Žák:

- sám kontroluje správné držení nástroje i těla
- zvládá nejméně 3 prstoklady a jejich kombinace

- hraje vybrané stupnice v rozsahu jedné oktávy a je schopen intonační sebekontroly
- používá vybrané smyky detaché, staccato, legato, martelé a kombinuje je, s přechodem alespoň na dvě struny
- orientuje se v notovém zápisu, zejména v chromatických posunech
- zahraje písničku nebo jednoduchou skladbičku z paměti s doprovodem jiného nástroje

3. ročník

Žák:

- orientuje se v dalších probíraných prstokladech a chromatických posunech prstů
- zahraje jednoduché dvojhmaty s použitím prázdné struny
- ovládá základní uvolňovací cviky ke hře vibrata
- dbá na správné tvoření tónu vědomým využíváním všech získaných dovedností
- interpretuje z paměti skladbu v probraných prstokladech v dynamickém odstínění
- hraje z listu jednoduchou lidovou píseň

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny prstoklady v I. poloze a je schopen je vzájemně kombinovat
- zahraje tercie a sexty v základní poloze
- zvládá přípravu ke hře ve III. poloze, včetně výměn mezi I. a III. polohou
- hraje spiccato a řadové staccato, dokáže zahrát trioly, tečkovaný rytmus a akcenty
- používá vibrato
- zapojuje se do kolektivní souhry

5. ročník

Žák:

- hraje kvalitním tónem s uvolněnou pravou rukou
- orientuje se ve II. a III. poloze, začíná V. polohu
- zahraje dvouoktávové stupnice v základní poloze s rozklady ve smykových a rytmických obměnách
- zdokonaluje hru základních smyků i ve vzájemných kombinacích, kontroluje výměnu smyku a dbá na výrazovou stránku studovaných skladeb různých období
- zahraje jednoduchou dvojhmatovou techniku a základní melodické ozdoby
- umí si sám naladit housle
- samostatně nastuduje jednodušší skladbu v základní poloze

6. ročník

Žák:

- zvládá hru v I.–V. poloze a je schopen tyto polohy navzájem propojovat
- kontroluje samostatně intonaci ve všech polohách s použitím prázdných strun
- pěstuje hudební představitost důslednou sebekontrolou

- dbá na kvalitu tónu, uvolněnost hry a přednesovou stránku, využívá vibrato
- zdokonaluje pohyblivost prstů levé ruky, pružnost a úhoz trylků a ostatních melodických ozdob
- zvládá náročnější rytmické kombinace
- zahraje skladby různých stylových období
- je schopen samostatně nastudovat skladbu v rozsahu I.–III. polohy

7. ročník

Žák:

- orientuje se ve všech probraných polohách od I. do V. a dokáže je plynule spojovat
- začíná hrát v VI. poloze
- používá základní smyky – detaché, staccato, řadové staccato, spiccato, martelé, sautillé a dokáže je vzájemně kombinovat
- využívá všechny části smyčce v odlišných dynamických odstíněních
- rozvíjí technickou zběhlost a tónovou kvalitu
- zahraje píseň podle sluchu a dokáže ji transponovat
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a rozumí všem označením v notovém zápisu
- orientuje se v různých slohových obdobích a poslechem si utváří správnou představu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- upevňuje hru v polohách, zvládá již i VI. a VII. polohu s výměnami
- hraje stupnice dur a moll na jedné struně s výměnami do III. a V. polohy a tříoktávové dur a moll ve smykových a rytmických obměnách s malým rozkladem
- zdokonaluje a zrychluje prstovou techniku levé ruky
- zvládá plynulé, měkké výměny mezi všemi polohami
- uvolněně zahraje dvouhlasé melodie a akordy
- uplatňuje hudební představivost a samostatně vystaví hudební frázi

2. ročník

Žák:

- cílevědomě zlepšuje kvalitu tónu spojováním prvků techniky levé i pravé ruky
- dokáže plynule přesouvat levou ruku po celém hmatníku a důsledně sledovat intonační přesnost
- zahraje durové stupnice ve třech oktávách s malým rozkladem a stupnici C dur v terciích, sextách a oktávách
- zvládá výměny poloh ve dvojhmatech mezi I.–V. polohou
- hraje v rychlejších tempech náročnější smyky (řadové staccato, spiccato, sautillé)
- zná různé prvky instrumentální hry a jejich použití při nácvičku etud,

přednesových skladeb i náročnějších komorních a orchestrálních skladeb

3. ročník

Žák:

- prohlubuje své technické dovednosti se zaměřením na výrazovou složku, muzikálnost a osobitý projev
- vyzná se v notovém zápisu skladeb, určuje vhodné polohy, smyky a ostatní výrazové prostředky odpovídající charakteru skladby
- zahraje i složitější skladby z paměti
- plynule a pohotově zahraje delší pasáž skladby z listu

4. ročník

Žák:

- cíleně využívá všechny získané dovednosti a neustále rozvíjí své technické a muzikální schopnosti
- samostatně nastuduje notový zápis
- dodržuje hlavní zásady interpretace skladeb různých žánrových období
- citlivě pracuje s kvalitou a barvou houslového tónu

5.5 Studijní zaměření **Hra na kytaru**

Kytara v sobě spojuje přednosti nástroje melodického a akordického. Výuka je zaměřena především na hru melodickou, proto pro přijetí žáka je předpokladem hudební nadání, tělesná vyspělost a manuální zručnost. Klasická kytara je poměrně tichý nástroj, hráč vyluzuje zvuk opakovaným drnkáním prstů pravé ruky do strun, tento pohyb a držení kytary těsně před tělem je pro hráče uklidňující a příjemný.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech **Hra na kytaru**, **Hudební nauka** a **Komorní hra**.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kytaru¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ V 1.–3. ročníku je výuka možná ve skupině 2 žáků vzhledem k organizačním možnostem v daném šk. roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na kytaru

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- drží správně nástroj a dbá na uvolněné ruce při hře
- ovládá střídavý úhoz apoyando i tirando
- zná označení prstů levé i pravé ruky
- orientuje se na hmatníku do III. polohy na melodických strunách
- hraje palcem na prázdných basových strunách
- rozezná náladu skladby (smutně, vesele)

2. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do III. polohy na všech strunách
- ovládá při hře střídání prstů pravé ruky (p, i, m, a)
- používá základní dynamické odstíny
- uvolní ruce během hry
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do V. prazce na všech strunách (určí, kde nota leží)
- zahraje stupice přes 2 oktávy v I. poloze s užitím prázdných strun ve snadných rytmických variantách
- vysvětlí rejstříky sul tasto, sul ponticello
- podle elektronické ladičky sám naladí nástroj

4. ročník

Žák:

- zvládá a chápe princip hry chromatiky
- pozná a zahraje trioly
- používá dynamiku i tónové rejstříky sul tasto a sul ponticello při hře
- orientuje se na hmatníku do XII. polohy na melodických strunách
- hraje jednohlasé stupnice přes 2 oktávy a 4hlasé kadence s užitím malého i velkého barré
- rozliší durovou a mollovou tóninu

5. ročník

Žák:

- zná způsob hry legáta sestupného i vzestupného
- hraje skladby různých stylových období (renesance–současnost)
- orientuje se ve vyšších polohách na hmatníku (čtení not a aplikace do XII. polohy)
- správně artikuluje pravou rukou při hře (hraje staccato)

6. ročník

Žák:

- sluchově kontroluje kvalitu a čistotu tónu
- barevně a dynamicky obohatí hru (f, mf, p, sul tasto, sul ponticello)
- doprovodí písně podle akordových značek, transponuje doprovod k písním

7. ročník

Žák:

- hraje ve vyšších polohách (do XII. pražce na všech strunách)
- využívá různé barevné možnosti nástroje (staccato, sul ponticello, sul tasto)
- hraje z listu
- interpretuje přednesové skladby z paměti
- tónově využívá celého hmatníku

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- používá speciální techniky hry (rasguado, tambora)
- hraje v dynamických odstínech
- poslechem kytarových skladeb vytvoří vlastní názor na kvalitu jejich interpretace

2. ročník

Žák:

- zvládá hru barré a plynulou výměnu v polohách
- aktivně se zapojuje při výběru svého repertoáru a obhájí svůj výběr

3. ročník

Žák:

- zvládá hru tremolo
- hraje kvalitním a kultivovaným tónem
- transponuje doprovody k písním

4. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- objektivně zhodnotí svůj výkon i výkony ostatních
- pečuje o své nehty na pravé ruce a vysvětlí důležitost pěstování nehtů

5.6 Studijní zaměření **Hra na akordeon**

Charakteristika studijního zaměření

Akordeon patří do skupiny poměrně mladých nástrojů, v minulých letech byl spojován převážně s hudbou lidovou nebo budovatelskými skladbami převážně sovětských skladatelů.

V současnosti lze čím dál častěji slyšet akordeon v médiích v hudbě moderní, což je motivací nejen pro žáky. Žáci mají možnost navštěvovat nejen individuální výuku, mohou se v rámci studia zapojit do komorní hry či k doprovodu jiného nástroje. Akordeon je díky své barevnosti vhodný k interpretaci skladeb všech stylů. Lze hrát hudbu klasickou, lidovou, jazzovou, moderní, transkripce skladeb pro jiné nástroje (klavír, el. klávesy, zpěv) a v neposlední řadě i literaturu soudobých autorů. Nástroj skýtá poměrně široké uplatnění v hudebním životě včetně hry v různých komorních souborech a kapelách.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech **Hra na akordeon, Hudební nauka a Komorní hra**.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na akordeon¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na akordeon

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- dbá na základní návyky při hře (sezení, držení zad, postavení ruky)
- zvládá hru a čtení not v pětiprstové poloze
- využívá značek ke správnému vedení měchu
- rozliší základní dynamiku při hře (f, p)
- hraje levou rukou v základní basové řadě

2. ročník

Žák:

- uvědoměle využívá základní nástrojové návyky
- zvládá samostatně připravit nástroj ke hře

- hraje základní basové tóny podle notového zápisu
- podkládá palec a hraje v rozšířené pětiprstové poloze
- zahraje jednoduché písně a melodie oběma rukama současně
- rozliší základní tempová a dynamická označení
- rozezná základní artikulaci (legato, staccato)

3. ročník

Žák:

- orientuje se v melodické části nástroje
- levou rukou hraje v základní a pomocné řadě
- využívá pro hru doprovodů durový a mollový akord
- zahraje dvojhmaty v pravé ruce
- ovládá plynulou práci s měchem
- využívá při hře základní druhy artikulace – legato, staccato
- dle nástrojových možností zapojí do hry rejstříkování

4. ročník

Žák:

- zvládá hru s dynamikou
- umí pracovat s rejstříky v pravé ruce
- zahraje z paměti jednoduchou píseň nebo přednesovou skladbu
- rozliší základní druhy tanců (polka, valčík)
- dokáže se dle svých možností zapojit do komorní hry
- dle fyzických dispozic postupně přechází na větší akordeon (větší rozsah nástroje, širší výběr rejstříků, delší měch)

5. ročník

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje
- využívá barevných možností nástroje (rejstříky, práce s měchem, dynamika)
- uplatňuje znalosti pro hru levé ruky, využívá širší škály doprovodných akordů
- dokáže vést melodickou linku v levé ruce
- zahraje jednoduchou skladbu nebo píseň z listu na své dosažené technické úrovni
- interpretuje přednesové skladby různých hudebních žánrů

6. ročník

Žák:

- zvládá hru jednoduché polyfonní skladby
- je schopen hry na základě sluchové sebekontroly
- umí vytvořit jednoduchý doprovod k písni a hraje podle akordických značek
- dokáže pracovat s náladou skladby

- zvládá hru náročnějších rytmických prvků

7. ročník

Žák:

- zvládá prstovou techniku pravé a levé ruky v rámci svých motorických dovedností
- hraje dle svých schopností přednesové skladby z paměti
- podílí se na výběru studovaného repertoáru
- aktivně se zapojuje do komorní hry a doprovodu
- je schopen kultivovaného projevu při vystoupení na veřejnosti

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- pohotově využívá rejstříky při hře
- doprovodí píseň podle akordických značek
- zvládá hru akordů v pravé ruce
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu

2. ročník

Žák:

- využívá složitější akordy v levé ruce a různé druhy doprovodu
- zahraje jednoduchý doprovod jinému sólovému nástroji
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- aktivně se začleňuje do komorní hry

3. ročník

Žák:

- zahraje náročnější polyfonní skladbu
- plynule pracuje s měchovou technikou
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- je schopen vyrovnané hry v rychlejším tempu
- aktivně se podílí na výběru repertoáru

4. ročník

Žák:

- využívá veškeré technické a výrazové možnosti nástroje
- uplatňuje při hře dynamiku, agogiku a frázování v celém rozsahu nástroje
- samostatně nastuduje technicky náročnější pasáže ve skladbě
- je aktivní při práci v kolektivu
- má kultivovaný projev na veřejném koncertě

5.7 Studijní zaměření **Hra na elektronické klávesové nástroje**

Charakteristika studijního zaměření

Elektronické klávesové nástroje (dále jen EKN) patří do skupiny nástrojů nejmladších a moderních, rovnocenným způsobem je však můžeme zařadit k ostatním klávesovým nástrojům. Při výuce hry na EKN si žáci nejprve osvojí základy klavírní hry, později ovšem musí zvládnout také nástroj po stránce technické. Nástroj poskytuje žákům poměrně bohatou nabídku uplatnění a vzhledem ke svým dobrým technickým a zvukovým možnostem je využíván nejen jako sólový, ale také ke hře doprovodu jiného sólového nástroje, zpěvu či uplatnění v různých komorních seskupeních. Své místo má samozřejmě také v hudbě populární, taneční a jazzové. Zájem žáků o hru na EKN je poměrně vysoký, motivací pro žáky je určitá barevnost nástroje a zapojení se do komorní hry. Jistou motivací zejména pro rodiče je i poměrně příznivá cenová dostupnost nástroje. Při výuce ve škole máme k dispozici nástroje značky YAMAHA.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech **Hra na elektronické klávesové nástroje**, **Hudební nauka** a **Komorní hra**.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na elektronické klávesové nástroje¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ V 1.–3. ročníku je výuka možná ve skupině 2 žáků vzhledem k organizačním možnostem v daném šk. roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na elektronické klávesové nástroje

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní návyky při hře (sezení, držení těla, postavení rukou)
- využívá základní funkce nástroje a rozumí jim (VOICE, STYLE, TEMPO, START, INTRO, ENDING)
- zvládá hru a čtení not v pětiprstové poloze v G i F klíči
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti
- rozliší hru legato, tenuto a portamento

- dle svých motorických dovedností ovládá hru s použitím automatického doprovodu

2. ročník

Žák:

- hraje v rozšířené pětiprstové poloze, při hře využívá podkládání palce
- rozliší základní dynamiku
- zvládne jednoduchou souhru obou rukou současně
- rozlišuje hru legato a staccato
- ovládá hru dvojhmatů
- zahraje jednoduché akordy v levé ruce

3. ročník

Žák:

- hraje jednoduché durové akordy v levé ruce všemi prsty
- dle individuálních schopností rozšiřuje doprovod o mollové akordy nebo dominantní septakord
- uplatní hru kadence
- plynule využívá podkládání a překládání prstů při hře
- zahraje jednoduchou píseň nebo skladbičku s doprovodem z paměti
- při hře vhodně využívá další funkce nástroje (FILL-IN, BREAK, MAIN VARIATION)

4. ročník

Žák:

- samostatně zvládá obsluhu nástroje a vyzná se v jeho základních funkcích
- volí vhodné tónové rejstříky k určitým doprovodům
- při hře doprovodu využívá i složitější rytmy (slow rock, latinsko-americké tance, swing a jazz)
- zvládá hru v rychlejším tempu
- využívá při hře širší dynamické škály
- zahraje jednoduchou skladbu z období baroka nebo klasicismu
- dle individuálních schopností se zapojuje do komorní hry, případně doprovodu

5. ročník

Žák:

- vytvoří jednoduchý akordický doprovod k písni
- při hře disponuje znalostmi o stavbě akordů
- využívá pedál nejen při klavírní hře, ale i jako prostředku pro ovládání funkcí nástroje
- orientuje se v celém rozsahu klaviatury
- umí vhodně zvolit doprovod k dané skladbě
- obohatí doprovod o další nové akordy (moll7, zm. akordy, průtažné akordy)

6. ročník

Žák:

- zvládá hru z listu na své dosažené technické úrovni
- dle svých dispozic interpretuje technicky náročnější skladbu
- především u klavírních skladeb používá základní výrazové prostředky
- využívá další funkce nástroje při hře (HARMONY, DUAL, SPLIT, REGIST BANK)
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- obohacuje své znalosti o nové hudební žánry a využívá jejich stylové prvky

7. ročník

Žák:

- aktivně se zapojuje do výběru repertoáru
- používá osvojené technické dovednosti
- pohotově zahraje z listu skladbu střední obtížnosti
- využívá zvukové a technologické možnosti nástroje
- samostatně nastuduje obtížné pasáže ve skladbě
- je schopen kultivovaného projevu na veřejnosti
- doprovodí jiný nástroj nebo zpěv

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- uplatňuje základní technické i výrazové prvky klavírní hry
- pohotově pracuje s pedálem
- zvládá harmonizaci dané melodické linky
- využívá multimediální zdroje k pochopení a inspiraci při vlastní interpretaci skladby

2. ročník

Žák:

- samostatně používá další ovládací prvky nástroje (PITCH BEND, MODULATION)
- zahraje veškeré akordy i obraty
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- vytváří si vlastní názor na způsob pojetí hry dané skladby a dokáže jej dále formulovat

3. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- podílí se na výběru repertoáru dle své vlastní profilace a zájmu
- pracuje na stylistice hry, využívá sluchovou sebekontrolu

4. ročník

Žák:

- využívá při hře práci se záznamovým zařízením (MIDI soubory, flash disky)
- uplatňuje získané interpretační zkušenosti při nácvičku a provedení skladby
- zapojuje se do doprovodu, komorní či souborové hry vedle aktivní hry rovněž svým názorem a vlastními nápady
- podílí se na reprezentaci školy při veřejných vystoupeních

5.8 Studijní zaměření **Hra na varhany**

Charakteristika studijního zaměření

Varhany jsou nástrojem s bohatou historií a složitým vývojem. Každé klasické varhany jsou originálem zhotoveným pro daný prostor, v případě koryčanského kostela jde o dvoumanuálové pneumatické varhany s kuželkovou trakturou. V učebně MPV Koryčany pak máme k dispozici nové digitální dvoumanuálové varhany. Na oba tyto nástroje mají možnost žáci hrát i cvičit. Studium vyžaduje určitou fyzickou dispozici žáka, rovněž tak klade nároky na hudební předpoklady – notový zápis bývá ve třech osnovách. Výhodou je proto předchozí klavírní průprava, připravenost žáka pro studium je nutno posuzovat individuálně. Výuka se zaměřuje na zvládnutí základní prstové a pedálové techniky, do výuky je možno začlenit repertoár skladeb používaných při církevních obřadech

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech **Hra na varhany**, **Hudební nauka** a **Komorní hra**.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na varhany ¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na varhany

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem (tvoření tónu, rejstříky, pedál)
- zná správné sezení u nástroje a zásady vhodného obutí
- orientuje se na klaviatuře a pedálnici
- ovládá správné elementární návyky základů manuálové a pedálové techniky
- používá pedál na způsob prodlevy

2. ročník

Žák:

- rozumí rozdílů mezi klavírní a varhanní hrou
- koordinuje souhru rukou a nohou

- zná základy manuálové (tichá výměna prstů) a pedálové techniky (špička, pata)
- používá základní harmonické funkce v jednoduchém doprovodu
- ☒ rozumí využívání technických a výrazových prvků (legato, staccato)

3. ročník

Žák:

- hraje hru stupnic a akordů v manuále a pedále
- využívá základní technické a výrazové prvky hry
- zvládá jednoduché změny manuálů
- je seznámen s polyfonní hrou
- rozumí základům rejstříkování skladeb
- zahraje jednoduché skladbičky různých stylů

4. ročník

Žák:

- předvede pohotovost čtení not ve třech osnovách
- při hře plynule přechází mezi manuály
- ovládá složitější pedálová cvičení
- rozvíjí dvouhlasou polyfonní hru
- je pokročilý ve hře nezávislosti rukou a nohou

5. ročník

Žák:

- rozumí a aplikuje základy frázování, artikulace a ornamentiky
- umí spojovat akordy kadence T, S, D, T
- hraje technicky náročnější skladby různých slohových období
- rozvíjí dvouhlasou a tříhlasou polyfonní hru ve skladbách s pedálem
- ovládá základy registrace skladeb různých stylových období
- rozumí zásadám improvizace
- je schopen doprovodu jiného nástroje nebo zpěvu

6. ročník

Žák:

- vypracuje prstoklad a nohoklad studovaných skladeb
- zvládá složitější přednesové skladby zapsané ve třech osnovách
- umí samostatně registrovat skladby různých stylů
- při improvizaci vytváří základní a rozšířenou kadenci
- ovládá přiměřeně hru z listu

7. ročník

Žák:

- hraje technicky a výrazově náročnější skladby různých slohových období
- využívá hudebních zkušeností při výběru a studiu repertoáru
- je schopen sebehodnocení

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- rozlišuje podstatné rozdíly mezi klavírní a varhanní hrou
- je seznámen se základními technickými prostředky hry na varhany
- nastuduje jednodušší skladby s pedálem
- zná a ovládá správné elementární návyky manuálové a pedálové techniky
- zná základní stavební rozlišení varhan

2. ročník

Žák:

- má osvojeny základy varhanní hry v nezávislosti rukou a nohou
- hraje jednoduché homofonní a polyfonní skladby
- používá tiché výměny prstů při hře, v pedále hra špičkou i patou
- ovládá základy registrace skladeb
- je seznámen s doprovodem pomocí základních harmonických funkcí
- při hře vytvoří základní kadenci T, S, D, T

3. ročník

Žák:

- zvládá technicky náročnější hru s pedálem
- rozumí a aplikuje základy improvizace ve hře
- ovládá čtení notového zápisu ve třech osnovách
- při hře využívá další ovládací prvky varhan
- ovládá složitější registraci skladeb různých stylů

4. ročník

Žák:

- zvládá základy improvizace na základě rozšířené kadence
- využívá poznatky z poslechu nahrávek
- hraje technicky náročnější skladby různých stylů
- je schopen hudebního doprovodu jiného nástroje nebo zpěvu
- zvládá hru z listu ve snadných skladbách
- je schopen sebehodnocení

5.9 Studijní zaměření **Hra na zobcovou flétnu**

Charakteristika studijního zaměření

Zobcová flétna je hudební nástroj s bohatou historií a literaturou, pro předškolní děti představuje jednu z prvních možností seznámení se s instrumentální hudbou. Žáci se mohou přes různé hry, lidové písně a renesanční tance propracovat ke složitějším kompozicím barokním i moderním, až po náročnější skladby současných autorů. Ke hře na zobcovou flétnu neodmyslitelně patří interpretace skladeb řady stylových období, zdobení i různé druhy improvizace. Mnozí žáci po několika letech studia přecházejí na jiný dechový nástroj a je proto důležité věnovat se dostatečně v počátcích studia hry na zobcovou flétnu základům správného dýchání a zvládnutí základní nástrojové techniky. Ostatní žáci se postupně seznamují s dalšími typy zobcových fléten a dle svých dispozic hrají na altovou, tenorovou i sopraninovou flétnu.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech *Hra na zobcovou flétnu*, *Hudební nauka* a *Komorní hra*.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na zobcovou flétnu¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

¹ V 1.–3. ročníku je výuka možná ve skupině 2–3 žáků vzhledem k organizačním možnostem v daném šk. roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na zobcovou flétnu

ZÁKLADNÍ STUDIUM 1. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- prohlubuje základní poznatky a dovednosti z přípravného studia
- dbá na správné držení nástroje a uvolněný postoj při hře
- hraje tenuto v tónovém rozsahu c¹–d² diatonicky + fis¹, b¹
- zopakuje, dokončí nebo vytvoří krátká rytmicko-melodická cvičení
- rozezná základní délkové a výškové hodnoty not i pomlk a dokáže je prakticky uplatnit při hře
- zahraje lidovou píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- kontroluje správné dýchání, dbá na kvalitu tónu
- ovládá správnou artikulaci, práci s dechem a jazykem
- zahraje tenuto, legato, staccato
- orientuje se dle svých možností v notovém záznamu skladby
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- rozšiřuje tónový rozsah po g^2 (včetně tónů cis^2 , fis^2)

3. ročník

Žák:

- při hře využívá dynamická znaménka (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- dodržuje při hře předepsaná tempová označení a změny (ritardando, accelerando)
- hraje z listu přiměřeně obtížná cvičení a písně
- zahraje píseň nebo skladbičku z paměti
- uplatňuje se v souhře s dalšími hudebními nástroji

4. ročník

Žák:

- rozšířil tónový rozsah nástroje po b^2 , prohlubuje techniku dýchání a koordinaci prstů s jazykem
- je schopen se naučit delší přednesovou skladbu i z paměti
- samostatně pracuje s dechem a dynamikou
- interpretuje skladby různých hudebních stylů a žánrů podle svých individuálních možností a schopností
- zapojí se do komorního seskupení více nástrojů

5. ročník

Žák:

- disponuje základními návyky pro hru ve flétnovém nebo smíšeném komorním souboru
- hodnotí práci v kolektivu – poslouchá sebe, ostatní i celek
- zná a využívá základní melodické ozdoby, ovládá různé artikulační způsoby v kombinaci s prstovou technikou
- hraje také na altovou flétnu, seznamuje se s tónovým rozsahem, hmaty i repertoárem nástroje
- samostatně nastuduje těžší skladbu

6. ročník

Žák:

- hraje všechny durové a mollové stupnice, tónické kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy
- ovládá chromaticky rozsah dvou oktáv na sopránovou i altovou flétnu
- zahraje těžší prstová cvičení
- využívá dynamiku, agogiku, frázování a tempová rozlišení při hře na sopránovou i altovou flétnu
- je seznámen s repertoárem nástroje v celé jeho šíři, zapojí se do výběru repertoáru
- hraje z listu skladby a písňe přiměřené obtížnosti

7. ročník

Žák:

- zvládá chromaticky rozsah altové flétny od f^1 po g^3
- dbá na kvalitu tónu a sluchovou sebekontrolu při hře
- transponuje melodii
- využívá bohatších zvukových možností altové flétny
- osvojí si základy moderní techniky hry
- interpretuje vybrané skladby základních stylových období na altovou flétnu (případně i další nástroje)
- přednese vyvážený absolventský program

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- samostatně zvládá techniku hry, pracuje s barvou tónu a dbá na tónovou kvalitu
- uplatňuje znalosti a dovednosti v celém rozsahu zobcových fléten
- hraje i na další nástroje (tenorová, sopraninová flétna)

2. ročník

Žák:

- s jistotou se orientuje v notovém zápisu nejrůznějších skladeb
- podílí se na výběru studovaného repertoáru včetně současných populárních skladeb
- prezentuje osobní názory a diskutuje nad danou problematikou

3. ročník

Žák:

- interpretuje náročná přednesová díla
- orientuje se v základních prostředcích moderních technik a zapojí je do své hry na nástroj (např. vibrato, frulato, dvojité staccato)
- aktivně se účastní hry v komorních seskupeních

4. ročník

Žák:

- zahraje těžší skladby z listu, je schopen hry podle sluchu a hry z paměti na různé typy zobcových fléten v individuální výuce i v komorní hře
- využívá široké spektrum technických a výrazových znalostí a dovedností získaných během celého studia, prohlubuje dechovou a artikulační techniku i frázování
- přednese připravený absolventský program

5.10 Studijní zaměření **Hra na klarinet**

Charakteristika studijního zaměření

Klarinet je dřevěný dechový nástroj a přesto, že se jedná o nástroj historicky mladší (vznik kolem roku 1720), má v hudbě své nezastupitelné místo. Jeho uplatnění najdeme jak v sólové, tak i v komorní hudbě – je standardní součástí komorních, dechových a symfonických orchestrů. Důležitou roli hraje v mnoha hudebních žánrech, svou popularitu nástroj získal díky svým jedinečným ténbrotvým možnostem.

Studium *Hry na klarinet* je vhodné pro žáky již fyzicky vyspělejší a zdatnější, většinou po zkušenostech s hrou na přípravný nástroj – zobcovou flétnu, která je nabízena jako samostatné studijní zaměření *Hra na zobcovou flétnu*. K předpokladům hlediska fyziologického vývoje patří vyvinutý chrup, dostatečně velké ruce a prsty.

K vyučovaným předmětům tohoto studijního zaměření kromě individuální hry patří **Hudební nauka, Komorní hra** nebo **Hra v dechovém orchestru** (viz poznámky k učebnímu plánu).

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra²	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v dechovém orchestru²	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem; v 1.–3. ročníku možná také ve skupině 2 žáků za předpokladu, že se jedná o nástroj sloužící k přípravě hry na jiný dechový nástroj (saxofon).

² Žák absolvuje minimálně jeden z těchto předmětů. Zařazení žáka závisí na rozhodnutí učitele a organizačních možnostech školy v aktuálním školním roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na klarinet

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zachovává uvolněný postoj při hře
- zná a při hře uplatňuje základy nátisku
- ovládá sestavení nástroje
- hraje jednoduché skladby v šalmajovém rejstříku (e–b¹)
- zahraje jednoduchý melodický útvar z paměti

2. ročník

Žák:

- chápe princip správného dýchání
- nasazuje tón jazykem
- ovládá hru not čtvrtových, půlových a osminových
- zvládá základy hry s přefukovou klapkou

3. ročník

Žák:

- věnuje pozornost správnému dýchání
- používá základní výrazové prostředky
- zahraje z paměti lidovou píseň
- je schopen souhry s klavírním doprovodem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

Žák:

- ovládá správnou synchronizaci prstů s jazykem
- hraje v celém dosaženém rozsahu (dle individuálních možností)
- při hře využívá dynamiku a agogiku
- je schopen souhry s dalším nástrojem

5. ročník

Žák:

- ovládá různé druhy artikulace (staccato, tenuto, legato)
- je schopen vést melodii dle fráze
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit
- samostatně se naladí s klavírem
- zvládá hru technicky náročnějších skladeb

6. ročník

Žák:

- ovládá tónový rozsah nástroje v rozmezí e–c³
- je schopen hry tenuto, staccato, portamento, legato, détaché
- přednese technicky náročnější skladby
- hraje z paměti a podle sluchu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů

7. ročník

Žák:

- aktivně uplatňuje ve hře veškeré doposud nabyté znalosti a dovednosti
- využívá výrazové a technické schopnosti

- ovládá základy transpozice (teoretická znalost hry in A, in C)
- je schopen vlastní sebereflexe a hodnocení
- uplatňuje se při hře v komorních či souborových uskupeních
- nastuduje program k veřejnému či internímu absolventskému vystoupení
- zná rozdíly mezi jednotlivými druhy klarinetů (Es, A, C), orientuje se ve znalosti příbuzných nástrojů (alt klarinet, basklarinet, saxofon)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- analyzuje technické problémy spojené s nástrojem
- vyjádří hrou různé zvukové barvy tónu, dbá o jeho kvalitu výběrem např. vhodného plátku

2. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu e–g³
- uplatní při hře všechny dosažené technické i výrazové prostředky
- zahraje z paměti skladbu střední obtížnosti

3. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých slohových období
- samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu
- dbá na agogiku a frázování, využívá svých posluchačských zkušeností

4. ročník

Žák:

- aktivně se účastní hry v komorních a souborových seskupeních
- je schopen vlastní sebereflexe a hodnocení
- nastuduje vyvážený program k absolventskému vystoupení

5.11 Studijní zaměření **Hra na saxofon**

Saxofon je jednoplátkový nástroj, který se řadí mezi dechové dřevěné nástroje. Využívá se jako sólový nástroj, ale najde uplatnění převážně v komorních či orchestrálních tělesech různých žánrových zaměření od hudby klasické až po hudbu jazzovou. Žák se během studia naučí ovládat nátlakovou a dechovou techniku a hrát v přirozeném rozsahu nástroje. Seznámí se s různými hudebními žánry, bude se orientovat v různých stylových obdobích a využije výrazové prostředky nástroje vedoucí ke správné interpretaci skladeb daných období.

Studium *Hry na saxofon* je vhodné pro žáky již fyzicky vyspělejší a zdatnější, většinou po zkušenostech s hrou na klarinet. K předpokladům hlediska fyziologického vývoje patří vyvinutý chrup, dostatečně velké ruce a prsty.

K vyučovaným předmětům tohoto studijního zaměření kromě individuální hry patří **Hudební nauka**, **Komorní hra** nebo **Hra v dechovém orchestru** (viz poznámky k učebnímu plánu).

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na saxofon¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra²	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v dechovém orchestru²	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

² Žák absolvuje minimálně jeden z těchto předmětů. Zařazení žáka závisí na rozhodnutí učitele a organizačních možnostech školy v aktuálním školním roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na saxofon

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- zachovává uvolněný postoj při hře
- zvládá základy správného dýchání a nasazení
- čte a hraje notový zápis v rozsahu nejméně kvinty
- zahraje jednoduchý melodický útvar z paměti

2. ročník

Žák:

- chápe princip správného dýchání
- kontroluje svůj postoj při hře
- ovládá hru not čtvrtových, půlových a osminových
- zvládá správné nasazení tónu jazykem
- zahraje z paměti elementární lidovou píseň

3. ročník

Žák:

- dodržuje správné dýchání
- používá základní výrazové prostředky
- čte a interpretuje notový zápis s využitím základních značek
- je schopen souhry s klavírním doprovodem
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

Žák:

- ovládá správnou synchronizaci pravé a levé ruky i pohybu při výměně hmatů
- hraje v celém dosaženém rozsahu
- interpretuje složitější rytmické útvary
- popíše oktávovou transpozici a zahraje ji
- je schopen souhry s dalším nástrojem

5. ročník

Žák:

- ovládá různé druhy artikulace (staccato, tenuto, legato)
- je schopen vést melodii dle fráze
- vnímá náladu skladby a je schopen ji vyjádřit
- zahraje jednoduchou přednesovou skladbu

6. ročník

Žák:

- pojmenuje a aplikuje při hře různé druhy artikulace
- samostatně nastuduje a přednese obtížnější skladby
- hraje z paměti a podle sluchu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů dle výběru z nabízené literatury
- při hře využívá tempové rozlišení, dynamiku, agogiku

7. ročník

Žák:

- uplatňuje ve hře veškeré doposud nabyté znalosti a dovednosti
- využívá výrazové a technické schopnosti

- ovládá elementární transpozici dle svých schopností
- je schopen vlastní sebereflexe a hodnocení
- uplatňuje se při hře v komorních či souborových uskupeních
- nastuduje program k absolventskému vystoupení

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- uplatní při hře všechny technické i výrazové prostředky v celém dosaženém rozsahu nástroje
- čte a interpretuje notový zápis včetně složitějších rytmických útvarů
- zahraje z paměti skladbu střední obtížnosti

2. ročník

Žák:

- samostatně zvládá techniku nácvičku v různých rytmických a artikulačních obměnách
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zvládá řešit problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj

3. ročník

Žák:

- dbá na agogiku a frázování, pracuje s barvou a kvalitou tónu
- upevňuje získané dovednosti správné techniky při doladování jednotlivých tónů
- aktivně se účastní hry v komorních a souborových seskupeních

4. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých slohových období
- samostatně nastuduje vybranou přednesovou skladbu
- je schopen vlastní sebereflexe a hodnocení

5.12 Studijní zaměření **Hra na trubku**

Charakteristika studijního zaměření

Trubka je žesťový hudební nástroj, který se ve svém původním tvaru vyskytoval ve starověku. Od 17. století má své místo v orchestru, kdy se trubka používá stále hojněji. V dnešní době je nejrozšířenějším žesťovým nástrojem. Jeho uplatnění najdeme jak v sólové, tak i komorní hudbě, především v žesťových seskupeních. Svě pevné místo má i v dechovém orchestru.

Vyučovací předmět **Hra na trubku** v sobě integruje výuku na nástroj, hru z listu a přípravu k souhře. Každý žák získává potřebné dovednosti k zvládnutí hry sólové, ale i komorní a souborové.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření dále probíhá v předmětech **Hudební nauka Komorní hra** nebo **Hra v dechovém orchestru** (viz poznámky k učebnímu plánu).

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na trubku ¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra ²	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v dechovém orchestru ²	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

² Žák absolvuje minimálně jeden z uvedených předmětů. Zařazení žáka závisí na rozhodnutí učitele a organizačních možnostech školy v aktuálním školním roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na trubku

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v jednotlivých částech nástroje a v základní údržbě
- uplatňuje správné držení nástroje a postoj při hře
- zná základy správného dýchání a nasazení tenuto
- využívá správně jazyk při nasazení tónu slabikou „tú“ nebo „tá“
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

2. ročník

Žák:

- dbá na správný způsob dýchání
- správně nasazuje slabikou „tá“
- hraje v dynamice f, p
- hraje vydržované tóny ke zpevnění svého nátisku
- využívá hru legato (vázaně) – retní vazba
- zvládá chromatiku v rozsahu fis–c²
- orientuje se v notovém zápise

3. ročník

Žák:

- dodržuje správný postoj a držení nástroje
- konkrétně nasazuje tón slabikou „tá“
- zvládne nasazení tenuto a staccato
- dbá na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- hraje snadná dueta
- zahraje z paměti krátkou skladbu

4. ročník

Žák:

- využívá dynamiku p – mf – f a plynulý přechod mezi jednotlivými stupni – crescendo, decrescendo
- hraje staccato, tenuto, portamento a legato
- dbá na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci, doladuje tóny d¹, cis¹
- hraje v rychlejších tempech
- užívá větší tónový rozsah
- aktivně se zapojuje do komorní hry

5. ročník

Žák:

- správně dýchá a zvětšuje kapacitu plic
- uplatní dynamiku v celém svém rozsahu
- využívá při hře akcent, sforzato
- správně tvoří tón, pracuje s jeho barvou, znělostí a intonací
- orientuje se ve složitějším notovém zápise
- prezentuje se na různých školních i mimoškolních vystoupeních
- osvojuje si hru základních melodických ozdob

6. ročník

Žák:

- vědomě využívá kapacitu plic ke hře delších pasáží
- zvládá složitější prstovou techniku v rychlejších tempech

- nasazuje tón jemně, bez kazů
- užívá tónový rozsah dle svých individuálních schopností
- realizuje vlastní hudební projev ve studovaných skladbách

7. ročník

Žák:

- využívá celou dynamickou škálu
- hraje staccato, tenuto, portamento a legato v rychlém tempu
- koriguje nasazení, intonaci a kvalitu tónu
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu
- orientuje se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů
- transponuje jednoduché písně
- pohotově čte z notového zápisu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání a neustále ho zdokonaluje
- ovládá nátisk a zlepšuje intonaci a kvalitu tónu
- dodržuje správnou péči o nástroj včetně správného výběru prostředků k jeho údržbě

2. ročník

Žák:

- podílí se na výběru repertoáru
- zhodnotí interpretaci skladeb různých stylových období
- orientuje se v partech při hře z listu

3. ročník

Žák:

- využívá všechny dynamické stupně v celém svém tónovém rozsahu
- zvládá dvojité i trojitě staccato (dle svých individuálních schopností)
- orientuje se ve složitějším notovém zápisu

4. ročník

Žák:

- realizuje své vlastní hudební představy
- využívá různé barvy tónu v různých skladbách
- nastuduje samostatně party do komorní nebo souborové hry

5.13 Studijní zaměření **Hra na tenor**

Charakteristika studijního zaměření

Tenor (baskřídlovka) je žestový nástroj v B ladění, rozsahem i zvukem připomínající pozoun, notace je v houslovém klíči. Jeho alternativou je baryton (eufonium), který má širší menzuru a pro hru v hlubších polohách se notuje v basovém klíči.

Vyučovací předmět hra na tenor v sobě integruje výuku na nástroj, hru z listu a přípravu k souhře. Každý žák získává potřebné dovednosti ke zvládnutí hry sólové, ale i komorní a souborové.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech **Hra na tenor**, **Hudební nauka**, **Komorní hra** nebo **Hra v dechovém orchestru** (viz poznámky k učebnímu plánu).

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na tenor ¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra ²	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v dechovém orchestru ²	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

² Žák absoluuje minimálně jeden z uvedených předmětů. Zařazení žáka závisí na rozhodnutí učitele a organizačních možnostech školy v aktuálním školním roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na tenor

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v jednotlivých částech nástroje a v základní údržbě
- opraví za pomoci učitele držení nástroje a posed při hře
- pracuje správně jazykem při nasazení tónu slabikou „tú“ nebo „tá“
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

2. ročník

Žák:

- využívá správné držení nástroje a posed při hře
- dbá na správný způsob dýchání

- hraje v dynamice f, p
- zvládá hru z jednoduchého notového zápisu
- hraje tenuto a legato (retní vazba)
- zahraje z paměti píseň či krátkou skladbu

3. ročník

Žák:

- dodržuje správný postoj (posed) a držení nástroje
- obohacuje hru dynamikou p – mf – f
- zvládne nasazení tenuto a staccato
- zahraje z listu jednoduchý notový materiál
- zvládne souhru s jiným nástrojem
- zahraje z paměti krátkou skladbu

4. ročník

Žák:

- využívá dynamiku p – mf – f a plynulý přechod mezi jednotlivými stupni – crescendo, decrescendo
- hraje staccato, tenuto, portamento a legato
- dbá na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- orientuje se v notovém zápisu
- hraje v rychlejších tempech
- aktivně se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- prezentuje se na různých školních vystoupeních

5. ročník

Žák:

- správně dýchá, snaží se pomocí bránice vytvořit co největší tlak vzduchu pro hru vyšších tónů
- uplatní dynamiku v celém svém rozsahu
- využívá při hře akcent, sforzato
- dbá na jemnost nasazení slabikou „tú“ nebo „tá“ – konkrétní a čisté nasazení bez kazu
- navrhne interpretaci přednesové skladby a konzultuje ji s učitelem
- rozšíří a upevní svůj tónový rozsah

6. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání, využívá kapacitu plic ke hře delších pasáží
- využívá hru staccato, tenuto, portamento a legato
- nasazuje tón jemně, bez kazů
- nastuduje samostatně drobnější přednesovou skladbu
- hraje ve větším tónovém rozsahu

- orientuje se v basovém klíči a hraje v něm jednoduché skladby
- realizuje vlastní hudební projev ve studovaných skladbách

7. ročník

Žák:

- využívá celou dynamickou škálu
- kvalitně nasadí tón, koriguje jeho kvalitu a intonaci
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou přednesovou skladbu
- orientuje se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů
- pohotově čte z notového zápisu, zvládá hru v basovém klíči
- zahraje z listu obtížnější notový materiál
- své zkušenosti a dovednosti uplatní v komorní nebo orchestrální hře

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- ovládá nátisk a zlepšuje intonaci a kvalitu tónu
- podílí se na výběru repertoáru
- orientuje se v partech při hře z listu

2. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání a neustále ho zdokonaluje
- zhodnotí interpretaci skladeb různých stylových období
- dodržuje správnou péči o nástroj včetně správného výběru prostředků k jeho údržbě

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje intonaci a kvalitu tónu
- hraje z listu
- zvládá hru v houslovém a basovém klíči

4. ročník

Žák:

- využívá všechny dynamické stupně v celém svém tónovém rozsahu
- realizuje své vlastní hudební představy
- nastuduje vyvážený program k absolventskému vystoupení

5.14 Studijní zaměření **Hra na tubu**

Charakteristika studijního zaměření

Tuba je nejhlubší žestový nástroj. Její užití je jak v sólové hře, tak především v komorních seskupeních žestů a v symfonickém orchestru. V lidové hudbě má své pevné místo v dechovém orchestru, kde je někdy prostě nazývána „bas“. Vyrábí se v různém ladění, převládá B, F a C. Na naší škole se vyučuje na tubu B.

Vyučovací předmět hra na tubu v sobě integruje výuku na nástroj, hru z listu a přípravu k souhře. Každý žák získává potřebné dovednosti k zvládnutí hry sólové, ale i komorní a souborové.

Vzdělávání v tomto studijním zaměření probíhá v předmětech **Hra na tubu**, **Hudební nauka**, **Komorní hra** nebo **Hra v dechovém orchestru** (viz poznámky k učebnímu plánu).

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na tubu¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Komorní hra²	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v dechovém orchestru²	-	-	-	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

¹ Výuka je realizována individuálně s 1 žákem.

² Žák absolvuje jeden nebo více z uvedených z předmětů. Zařazení žáka závisí na rozhodnutí učitele a organizačních možnostech školy v aktuálním školním roce.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra na tubu

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v jednotlivých částech nástroje a v základní údržbě
- dodržuje správné držení nástroje a posed při hře, popřípadě za pomoci učitele opraví
- uplatní základy správného dýchání
- hraje noty v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- zahraje zpaměti krátkou skladbu (lidovou píseň)

2. ročník

Žák:

- dbá na správný způsob dýchání
- hraje v dynamice f, p
- použije vydržované tóny ke zpevnění svého nátisku
- hraje z jednoduchého notového zápisu
- orientuje se v basovém klíči
- využívá hru tenuto a legato (retní vazba)
- zahraje z paměti krátkou skladbu

3. ročník

Žák:

- dodržuje konkrétní nasazení slabikou „tú“ nebo „tá“, hraje tenuto a staccato
- obohacuje hru dynamikou p – mf – f
- dbá na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- za pomoci učitele vycvičí obtížnější místa v notovém zápisu
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- zvládne souhru s jiným nástrojem

4. ročník

Žák:

- nadechuje se správně
- využívá širší dynamickou škálu a plynulý přechod mezi jednotlivými stupni
- hraje staccato, tenuto, portamento a legato
- dbá na tvorbu tónu, jeho barvu, znělost a intonaci
- hraje v rychlejších tempech (lepší technika hry)
- aktivně se zapojuje do komorní hry

5. ročník

Žák:

- využívá správné dýchání – zvětšuje kapacitu plic, snaží se pomocí bránice vytvořit co největší tlak vzduchu pro hru vyšších tónů
- uplatní dynamiku v celém svém rozsahu
- navrhne interpretaci přednesové skladby a konzultuje ji s učitelem
- orientuje se v notovém zápise
- rozlišuje různé hudební žánry
- prezentuje se na různých školních i mimoškolních vystoupeních

6. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání, využívá kapacitu plic ke hře delších pasáží
- využívá při hře akcent, sforzato
- nastuduje samostatně drobnější přednesovou skladbu

- hraje ve větším tónovém rozsahu
- vyhledá sám obtížná místa ve skladbách a dle svých schopností je zvládne nacvičit
- realizuje vlastní hudební projev ve studovaných skladbách

7. ročník

Žák:

- hraje v rychlejších tempech dle svých individuálních schopností
- koriguje kvalitu a intonaci tónu
- samostatně nastuduje přednesový repertoár na své dosažené úrovni
- orientuje se v interpretaci skladeb různých hudebních stylů
- pohotově čte z notového zápisu
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- dbá na správné dýchání
- zdokonalí intonaci a kvalitu tónu
- orientuje se ve složitějším notovém zápisu

2. ročník

Žák:

- zhodnotí interpretaci skladeb různých stylových období
- dodržuje správnou péči o nástroj

3. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně party do komorní nebo souborové hry
- využívá všechny dynamické stupně v celém svém tónovém rozsahu
- vyhledá skladbu podle vlastního výběru a dokáže ji nastudovat

4. ročník

Žák:

- orientuje se v partech při hře z listu
- hraje technicky precizně
- připraví vyvážený repertoár k absolventskému vystoupení

5.15 Hudební nauka

Charakteristika

Předmět **Hudební nauka** je určen žákům prvního až pátého ročníku základního studia I. stupně. Navazuje na elementární znalosti získané ze studia *Přípravné hudební výchovy* a je zařazen jako povinný předmět ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru v rozsahu 1 hodina týdně. Předmět je vyučován kolektivně v odborné učebně, která je vybavena interaktivní tabulí s přístupem na internet a kvalitním ozvučením. Žáci díky zajímavé výuce podle moderních trendů a metod výuky získávají znalosti a dovednosti ze všech hudebních činností (vokální, instrumentální, rytmické, hudebně-pohybové, percepční a tvořivé), které uplatňují při studiu hry na hudební nástroje.

Předmět se vyučuje v počtu max. 20 žáků ve třídě. V případě menšího počtu žáků (9 a méně) jsou v daném školním roce ročníky sloučeny.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje a zapíše do notové osnovy noty od c^1 do g^2 v houslovém klíči
- pozná rytmické hodnoty (nota čtvrtová, osminová, celá, půlová)
- chápe pojmy takt, taktová čára, počet dob v taktu (2/4, 3/4, 4/4)
- zná stupnice durové (C, G, D, A, E, F dur) a vytvoří k nim durový trojzvuk
- opakuje jednoduché rytmické a melodické útvary a je schopen jejich zápisu
- chápe význam základních dynamických označení (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- rozumí pojmům koruna, legato, repetice a umí rozlišit posuvky (křížek, béčko, odrážka)
- rozezná sluchem skupiny dechových, bicích a strunných nástrojů
- vyjádří charakter hudby na základě elementárních poslechových činností

2. ročník

Žák:

- píše i čte rytmické hodnoty od noty i pomlky celé po šestnáctinovou
- chápe tečku u noty půlové a čtvrtové
- zaznamená hudební znaky do notové osnovy
- zná a zapíše do notové osnovy noty od malé oktávy po tříčárkovanou (G klíč)
- vyjmenuje základní intervaly (prima–oktáva)
- zpívá jednoduchou píseň od různých tónů

- rozumí základním dynamickým a tempovým označením
- rozliší jednohlas od vícehlasu
- představí svůj hudební nástroj a zahraje krátkou zvukovou ukázkou

3. ročník

Žák:

- zná stupnice durové do 4 křížků a béček a mollové do 2 křížků a béček
- vnímá rozdíl mezi durovou a mollovou stupnicí včetně jejich sluchové analýzy
- k durové stupnici je schopen napsat paralelní stupnici moll harmonickou i melodickou
- vytvoří ke stupnicím kvintakord a jeho obraty
- chápe takt 3/8, 6/8, je schopen rytmického zápisu
- rozumí předehraným rytmickým a melodickým útvarům a dokáže je zapsat do notové osnovy
- rozumí pojmům ligatura, synkopa a triola

4. ročník

Žák:

- správně zapíše jednoduché i dvojité posuvky
- dokáže enharmonicky zaměnit jednotlivé tóny, stupnice i intervaly
- chápe princip paralelních a stejnojmenných stupnic
- zná a vysvětlí základní melodické ozdoby
- vytvoří a sluchem rozpozná základní intervaly, dur a moll kvintakordy a D7
- rozumí časové ose jednotlivých hudebních období a zná základní informace o probíraných hudebních skladatelích
- rozliší hudbu lidovou a umělou, instrumentální a vokální
- chápe pojem komorní hudba, zná jednotlivá komorní seskupení (duo, trio, kvarteto...)
- vyjmenuje obsazení symfonického orchestru
- rozliší druhy pěveckých sborů a jejich zpěvní hlasy

5. ročník

Žák:

- zná předznamenání a strukturu všech stupnic durových a mollových
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- rozumí složitějším pojmům, značkám a rytmům v notovém zápise
- vyjmenuje a stručně charakterizuje všechna období hudebních dějin
- zná stěžejní díla nejvýznamnějších hudebních skladatelů od renesance po 20. století
- rozliší jednodušší hudební formy
- vysvětlí pojmy opera, programní hudba, symfonická báseň a melodram

- aktivně se zapojí do projektového ztvárnění nacvičovaného hudebně dramatického programu (např. výchovné koncerty, vystoupení pro veřejnost)
- orientuje se v kulturním životě regionu, má přehled o hudebních festivalech v okolí
- je schopen diskuse a prezentace svých názorů dle osobních preferencí

5.16 Komorní hra

Charakteristika

Vyučovací předmět **Komorní hra** je zařazen ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru. Je součástí hudební interpretace a tvorby, vyučování probíhá ve formě skupinové výuky 1 hodinu týdně v počtu maximálně 9 žáků. Zpravidla se jedná o souhru dvou a více nástrojů dle studijního zaměření nebo napříč různými zaměřeními. Žáci mají předmět zařazen v učebním plánu jejich studijního zaměření od 4. ročníku I. stupně až do IV. ročníku II. stupně (dohromady 8 let).

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Komorní hra

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

4. ročník

Žák:

- pěstuje smysl pro souhru
- je schopen zahrát svůj part
- udrží tempo a frázování v souhře s ostatními

5. ročník

Žák:

- zvládá hru v seskupení dvou a více hráčů na své dosažené technické úrovni
- samostatně se připravuje na společné zkoušky
- zapojuje se do vystupování na veřejnosti, zná zásady chování na podiu

6. ročník

Žák:

- aplikuje dosud získané hráčské technické i výrazové dovednosti z individuálního studia
- orientuje se ve vícehlasém notovém zápisu
- dokáže se přizpůsobit druhému hlasu

7. ročník

Žák:

- rozvíjí sluchovou sebekontrolu při souhře
- dokáže doladit barevnost a zvukovou vyrovnanost celkového projevu
- uvědomuje si odpovědnost za společně vykonanou práci

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- přizpůsobuje se ostatním hlasům, zvukově a barevně se doladí
- orientuje se ve svém partu (Segno, Da Capo, Tutti, vícetaktové pomlky...)
- zná gesta vedoucího hráče nebo dirigenta

2. ročník

Žák:

- umí posoudit kvalitu svého výkonu
- spolupracuje při výběru repertoáru
- dokáže se samostatně připravit na společné zkoušky

3. ročník

Žák:

- vnímá skladbu harmonicky jako celek
- využívá různé stylové prvky určitých žánrů
- uvědomuje si důležitost spolupráce a dosažených výsledků

4. ročník

Žák:

- využívá veškeré možnosti nástroje spolu se svými interpretačními schopnostmi při nácvičku skladby
- zahraje jednodušší party z listu
- uplatňuje osobitý projev a vysloví vlastní názor, dokáže hodnotit provedené dílo
- prezentuje společné dílo na veřejném vystoupení

5.17 Hra v dechovém orchestru

Charakteristika

Členové dechového orchestru nejprve začínají hrát jednoduché party, zpravidla doprovodné. Dle svých schopností pak v průběhu studia přechází k partům melodickým i sólovým. Učí se zde pochopit gesta dirigenta a reagovat na ně, spolupracují s ostatními hráči. Jsou vedeni k poctivému přístupu při nacvičování skladeb, zodpovědnosti za společnou práci a k prezentaci na veřejnosti.

Ročníkové výstupy vyučovacího předmětu

Hra v dechovém orchestru

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

4. ročník

- pěstuje smysl pro souhru
- je schopen zahrát svůj part
- udrží tempo a frázování v souhře s ostatními

5. ročník

Žák:

- zvládá hru jednoduchých doprovodných partů
- je schopen reagovat na gesta dirigenta
- vystupuje s orchestrem na veřejnosti

6. ročník

Žák:

- udrží tempo a rytmus
- zná svůj part a dokáže se v něm orientovat
- zapojuje se do vystupování na veřejnosti, zná zásady chování na podiu

7. ročník

Žák:

- zná zásady chování na podiu
- dokáže doladit barevnost a zvukovou vyrovnanost celkového projevu
- uvědomuje si odpovědnost za společně vykonanou práci

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- zahraje i hlasy melodických partů
- reaguje na veškerá gesta dirigenta

2. ročník

Žák:

- dbá na přesné intonační a rytmické zvládnutí partu
- orientuje se ve čtení partů (Segno, Da Capo, Tutti, vícetaktové pomlky...)

3. ročník

Žák:

- přizpůsobuje se ostatním hráčům v dynamice a agogice
- zahraje jednoduché sólové party za doprovodu orchestru

4. ročník

Žák:

- uplatňuje osobitý projev a vysloví vlastní názor, dokáže hodnotit provedené dílo
- vnímá zodpovědnost za společné dílo a je vzorem pro mladší spoluhráče
- prezentuje společné dílo na veřejném vystoupení

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika

Výtvarný obor na naší škole (dále jen VO) se obrací ke všem dětem a mladým lidem, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání. V základním studiu usiluje o to, aby žák dle svých schopností získával hlubší náhled na okolní svět a na sebe sama a dokázal ho výtvarně vyjádřit. Nadaným žákům poskytuje přípravu k talentovým zkouškám na střední a vysoké školy s výtvarným zaměřením.

Výtvarné myšlení a cítění doprovází každou výtvarnou aktivitu. Základní umělecká škola podporuje odlišnost jednotlivých dětí a jejich schopnost osobitě řešit výtvarný problém, případně jej tvořivě obměňovat. Nejde jen o výtvarná zadání, ale o přístup k životu, v němž hraje významnou roli tvořivost, empatie a schopnost spolupracovat a vzájemně se dorozumět.

6.1 Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně

Přípravné studium je určeno pro děti od 5 do 7let. Hlavním záměrem studia je možnost rozvíjení dětských eidetických schopností pod odborným dohledem výtvarného pedagoga. Při bohaté verbální i neverbální komunikaci dochází hravým způsobem k přenosu smyslových podnětů přímo do tvůrčího procesu výuky. Děti se zde setkávají s výtvarným materiálem a mohou s ním experimentovat. Současně se zdokonalují jejich koordinační a motorické vlastnosti, cvičí vizuální paměť a abstraktní představivost. Tím se vytváří podmínky k rozvoji intelektu, mentální a sociální zralosti.

Učební plán PS

	Přípravné studium
	1–2 roky
Přípravná výtvarná tvorba	3

Výuka probíhá kolektivní formou v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně, ve kterých se prolínají jak prvky z plošné tvorby, tak tvorba prostorová. Minimální počet žáků ve skupině je 7, maximálně může jednu skupinu navštěvovat 15 žáků.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přípravná výtvarná tvorba

Výuka seznamuje se základními plošnými výtvarnými technikami – kreslířské, malířské, grafické. Pomocí těchto technik se snaží žáci zachytit své reakce na skutečnost, život, nebo na svůj niterný svět. Vše je postaveno na objevně volené tématice, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. Z oblasti prostorové tvorby nabízí společné základy výtvarné kompozice volné tvorby, ztvárnění skutečnosti prostorové, objektové a akční tvorby i výtvarné kultury. Vzdělávací obsahy samozřejmě odpovídají věku žáků a jejich schopnostem a možnostem.

Ročníkové výstupy

Žák:

- vyjmenuje základní barvy a namíchá barvy sekundární
- rozezná barvy teplé a studené
- zná základní kresebné nástroje
- rozlišuje základní obrazotvorné prvky – bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva
- nakreslí jednoduché zvířecí postavy
- nakreslí jednoduchou lidskou figuru
- popíše svůj výtvarný artefakt
- spontánně kreslí své zážitky a představy
- rozlišuje rozdíl mezi tvorbou v ploše a prostoru
- zná a používá základní keramické nástroje
- vymodeluje váleček, kuličku, plát z hlíny
- při tvorbě z keramické hlíny využívá otiskování, vyrývání, přerývání, vyřezávání, protlačování, mačkání, vrstvení, lepení
- mačká, trhá, stříhá a lepí papír

6.2 Studijní zaměření **Výtvarná tvorba**

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Plošná tvorba¹	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Prostorová tvorba¹	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

¹ Výuka obou předmětů je realizována v blocích.

Výuka I. stupně studia je určena žákům od 7 let, výuka II. stupně od 14 let. V e všech ročnících probíhá výuka kolektivní formou v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně. Minimální počet žáků ve skupině je 7, maximální 15.

Charakteristika vyučovacích předmětů

Plošná tvorba

Plošná tvorba v rámci studijního zaměření **Výtvarná tvorba** zahrnuje kreslířské, malířské, grafické reakce na skutečnost, na život, nebo na niterní svět žáků, akční činnosti, recepci a reflexi plošné oblasti výtvarné kultury. Je postavena na objevně volené tematice, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní a volné a užitě tvorbě v pozorování a přepisování reality, nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentace s materiály, nástroji, nebo postupy, která rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na tradiční výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívá až k přesahům mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Jednou z činností plošné tvorby je akční tvorba, kdy na nezvyklé zážitky, smyslové podněty, na pocity, vztahy a vznikající postoje navazuje jejich výtvarný přepis a hlouběji je ukotvuje.

Postupy akční tvorby se vztahují k jedinci a k jeho situaci ve světě, k vnímání sebe sama nebo k prožívání kontaktů s druhými. Akční tvorba má multimediální charakter. Žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd. Současně zahrnuje i recepci a reflexi akční a konceptuální oblasti výtvarné kultury.

Ročníkové výstupy

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- pracuje se základními výtvarnými prostředky (tužka, rudka, uhel, tuš, pastel, vodové a temperové barvy)
- ovládá jednoduché grafické techniky (monotyp, frotáž)
- vyjmenuje teplé a studené barvy
- vystihne podle svých schopností a možností podstatné rysy reality

- vystihne své zážitky a představy
- kombinuje základní malířské a kreslířské techniky podle záměru učitele
- nakreslí či namaluje zadané téma na velký formát

2. ročník

Žák:

- vědomě využívá základní výtvarné prostředky (tužka, rudka, uhlí, tuš, pastel, vodové a temperové barvy)
- zná rozdíly ve vlastnostech a možnostech základních výrazových prostředků
- zkoumá vlastnosti linií, bodů, tvarů, ploch, barev, struktur a světla
- pracuje s přítlakem na médium při kresebných technikách
- kombinuje základní malířské a kreslířské techniky podle vlastních záměrů
- k základním barvám dokáže přiřadit barvy doplňkové
- pod vedením pedagoga hodnotí výsledky své tvorby i tvorby spolužáků

3. ročník

Žák:

- rozumí prostorovým vztahům v kompozici
- rozliší účinky použitých technik a materiálů
- vědomě používá základní obrazotvorné prvky plošné tvorby (bod, linie, barva, tvar, plocha, prostor, textura) s jejichž pomocí realizuje své představy
- experimentuje s vlastnostmi výtvarných prvků
- obohacuje výraz nefigurativních parafrází (dynamika deště, barvy smogu,...)
- bezprostředně komunikuje s pedagogem i spolužáky

4. ročník

Žák:

- volí vhodné výtvarné techniky, jež jsou v souladu s námětem
- navrhne soubor variant pro dané téma a hledá originální řešení
- analyzuje odlišnosti výtvarného vyjadřování svých spolužáků a v rámci výtvarného úkolu i mimo něj se účastní interakce s ostatními spolužáky i vyučujícím
- experimentuje se základními kompozičními zákonitostmi – výtvarný kontrast, harmonie, vyváženost
- orientuje se v hlavních rysech pravěkého umění, starověkého umění a antiky

5. ročník

Žák:

- vědomě kombinuje různé výtvarné techniky
- výtvarný jazyk využívá k nefigurativnímu vyjádření emocí, jevů a vztahů
- formuluje pocity, plynoucí z kompozičního uspořádání prvků a jejich vzájemných vztahů (opakování, rytmus, dynamika, kontrast, shoda, proměna v čase)

- experimentuje s technikami, postupy a materiály a tím rozvíjí svou tvořivost a fantazii
- orientuje se v hlavních rysech románského umění, umění gotiky a renesance

6. ročník

Žák:

- v rámci svých schopností a možností zvládá práci s vizírkou (perspektiva, poměry stran viděného objektu)
- uplatňuje kompoziční zákonitosti při tvorbě zátiší, figury, krajiny
- nalezne zlatý řez ve formátu a na jeho základě vytvoří kompozici z daných prvků
- orientuje se v hlavních rysech umění baroka a uměleckých stylů 19. století

7. ročník

Žák:

- ovládá širokou škálu vyjadřovacích prostředků v ploše
- porovná vlastnosti prvků a kompozičních alternativ ve své vlastní tvorbě
- rozplánuje si soubor variant pro dané téma závěrečné práce a hledá originální řešení
- realizuje závěrečný projekt, seřadí a předloží jeho výsledky
- orientuje se v nových uměleckých směrech 20. století (body art, land art, happening, akční umění, instalace, konceptuální umění)

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v různých typech písma
- seznamuje se s principy perspektivního vyjádření v ploše
- aplikuje do vlastní tvorby všechny předchozí zkušenosti a znalosti výtvarného jazyka

2. ročník

Žák:

- kombinuje vztah tvaru a písma v ploše
- zvládá principy perspektivního vyjádření v ploše
- samostatně vyhledává náměty pro plošné vyjádření

3. ročník

Žák:

- navrhuje drobné stavby nebo jejich části, řeší jejich barevnost a světelné nebo proporční účinky prostoru

- navrhuje, realizuje a obhazuje grafický design nebo design předmětů

4. ročník

Žák:

- definuje svůj přístup k závěrečné práci
- prezentuje své výtvarné i technologické záměry
- realizuje závěrečný projekt, seřadí a předloží jeho výsledky a obhájí je

Prostorová tvorba

Prostorová tvorba zahrnuje modelování, tvarování, konstruování, recepci a reflexi prostorové oblasti výtvarné kultury, akční tvorbu.

Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci v řešeních drobných kresebných skic. Významnou roli hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování a užitá tvorba. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí.

Výtvarná kultura jako další z činností prostupuje celou výukou plošné a prostorové tvorby – nabízí prožitky, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií. Na všech stupních studia jde o hledání inspirací, asociací a souvislostí.

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. STUPNĚ:

1. ročník

Žák:

- pracuje se základními výtvarnými prostředky (modelína, keramická hlína)
- umí vytvořit jednoduchý reliéf a nádobu z plátu i válečků
- používá základní techniku modelování – ubírání a přidávání hlíny

2. ročník

Žák:

- vyjádří své představy v prostoru i pomocí jiných materiálů, než je hlína
- ovládá techniky prostorové práce s papírem (stříhání, mačkání, trhání, stáčení, skládání)
- zhodnotí charakteristiku jednoduchých tvarů (oblost, hranatost, proporce)

3. ročník

Žák:

- samostatně vytvoří prostorový objekt
- používá základní vyjadřovací prostředky (tvar, objem)
- tvaruje a kombinuje různé materiály

4. ročník

Žák:

- převede své vnitřní představy pomocí vymodelování a konstruování z hlíny, papírové hmoty, přírodnin a používá příslušné pomůcky a nástroje

5. ročník

Žák:

- využívá ve své tvorbě prostorové vztahy mezi prvky – dotýkání, vzdalování, účinky proměny velikosti, překrývání prvků na ploše nebo v prostoru

6. ročník

Žák:

- analyzuje odlišnosti výtvarného vyjadřování svých spolužáků a v rámci výtvarného úkolu i mimo něj se účastní interakce s ostatními spolužáky i vyučujícím
- uplatňuje samostatně kompoziční zákonitosti
- respektuje vícehledovost při tvorbě plastiky

7. ročník

Žák:

- přenáší své představy do trojrozměrné podoby v různých materiálech
- rozplánuje si soubor variant pro dané téma závěrečné práce a hledá originální řešení
- porovná vlastnosti prvků a kompozičních alternativ ve své vlastní tvorbě
- realizuje závěrečný projekt, seřadí a předloží jeho výsledky

ZÁKLADNÍ STUDIUM II. STUPNĚ:**1. ročník**

Žák:

- seznamuje se s principy perspektivního vyjádření prostoru
- zvládá využít tvarového, světelného a barevného kontrastu v trojrozměrném vyjádření

2. ročník

Žák:

- kombinuje vztah tvaru a písma ve vztahu k prostoru a kompozici
- zvládá principy perspektivního vyjádření v prostoru
- samostatně vyhledává náměty pro prostorové vyjádření

3. ročník

Žák:

- navrhuje drobné stavby nebo jejich části, řeší jejich barevnost a světelné nebo proporční účinky prostoru
- navrhuje, realizuje a obhajuje grafický design nebo design předmětů

4. ročník

Žák:

- definuje svůj přístup k závěrečné práci
- prezentuje své výtvarné i technologické záměry
- realizuje závěrečný projekt, seřadí a předloží jeho výsledky a obhájí je

7 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Tito žáci mohou být vyučováni podle **individuálního vzdělávacího plánu**, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy a o jehož vytvoření rozhodne ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka a posudku školského poradenského pracoviště. Důležitá je spolupráce s rodiči – zákonnými zástupci, kteří by měli učitele či vedení školy informovat o návštěvě tohoto zařízení či konzultovat včas celou problematiku.

Vyučující akceptují všechna doporučení plynoucí z odborného posudku a přizpůsobují tomu veškerou výuku žáka. Ve spolupráci s ostatními členy pedagogického sboru vypracují a následně pak dodržují individuální vzdělávací plán.

8 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žáci mimořádně nadaní jsou vyučováni podle **individuálního vzdělávacího plánu**, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy a o jehož vytvoření rozhodne ředitel školy. Těmto žákům umožňujeme individualizaci vzdělávacího obsahu, rychlejší postup vzdělávání dle schopností žáka, popřípadě další modifikace.

Podmínkou zařazení do této kategorie vzdělávání je diagnostika pedagogicko-psychologickou poradnou nebo podobným akreditovaným poradenským zařízením, dále pak vyjádření a žádost rodičů (zákonných zástupců).

Vyučující je zpravidla ten, který identifikuje mimořádné nadání. V rámci výuky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, výbornou paměť a svými schopnostmi přesahují požadované nároky. Je jim umožněno v maximální míře pracovat individuálně ve výuce zvoleného oboru a studijního zaměření, je posilována motivace ke studiu, podporován jejich osobitý umělecký růst a jsou jim zadávány náročnější úkoly, kdy je kladen důraz na samostatnost, práci s odbornou literaturou, nahrávkami a jinými záznamy uměleckých děl.

Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou sám jmenuje.

9 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

9.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Zásady a účel hodnocení

- hodnocení slouží jako informace pro žáka a rodiče o výsledcích a dosažených pokrocích žákovy práce v určitém úseku (týden, měsíc, pololetí)
- cílem hodnocení je zpětná vazba mezi žákem a učitelem, potažmo mezi školou a rodiči
- upřednostňujeme pozitivní hodnocení, které je pro žáka motivací k další práci

Kritéria hodnocení

- studijní výsledky s ohledem na individuální schopnosti a dovednosti žáka
- míra naplnění učebních osnov daných tímto ŠVP
- systematická domácí příprava, snaha, píle
- míra zlepšení, pokrok ve studiu za určité období

Nástroje hodnocení

Nástroje hodnocení, nebo také možnosti zjištění úrovně přípravy a interpretace:

- pozorování práce žáka v jednotlivých hodinách
- postupové zkoušky na konci 2. pololetí (HO), závěrečná výstava prací žáků (VO)
- závěrečné zkoušky v obou oborech – absolventský výkon/absolventská výstava prací
- třídní/školní besídky žáků, koncerty, výstavy
- ústní zkoušení, testy, písemné práce, referáty, domácí úkoly, projektové a skupinové práce

Způsoby a kritéria hodnocení

Při průběžné i výsledné klasifikaci používáme známky v hodnoticí stupnici dle platné legislativy:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – uspokojivý, 4 – neuspokojivý

Charakteristika klasifikačních stupňů:

- | | |
|------------------|---|
| 1 – výborný | Žák plní školní ročníkové výstupy a zadané úkoly. Je snaživý a pravidelně se připravuje do vyučování. |
| 2 – chvalitebný | Žák plní školní ročníkové výstupy i zadané úkoly s drobnějšími nedostatky. |
| 3 – uspokojivý | Žák částečně plní školní ročníkové výstupy a zadané úkoly. Není důsledný. |
| 4 – neuspokojivý | Žák neplní školní ročníkové výstupy. Chodí do výuky nepřipraven, neprojevuje zájem ani snahu. |

• na vysvědčení

- hodnocení v daném předmětu = souhrn všech kritérií za období pololetí
- celkový prospěch stanovujeme třemi stupni:
prospěl/a s vyznamenáním, prospěl/a, neprospěl/a
- vysvědčení za 1. pololetí dostanou žáci formou výpisu z vysvědčení, na konci školního roku dostanou vysvědčení za obě pololetí na předepsaném tiskopise
- žáci přípravného studia dostanou na konci školního roku potvrzení o absolvování přípravného studia

• do el. žákovské knížky v systému Klasifikace / žákovského sešitu / deníčku

- jedná se o průběžné hodnocení za kratší časové úseky (týden, měsíc)
- kombinace známky a slovního popisu (např. pochvala, informace o nepřipravenosti)
- stupnice hodnocení 1, 2, 3, 4 (včetně znamének +, -, *)
- především u mladších žáků také motivační hodnocení obrázkem, razítkem apod. (vyjma el. žákovské knížky)
- není nutné hodnotit každou hodinu, minimálně však 1x za měsíc (připravenost do výuky, míra zlepšení od minulé hodiny, aktivita, samostatnost, plnění výstupů...)

• veřejná ocenění

- ústní pochvala na koncertě/výstavě
- umístění v soutěži – diplom, pochvala ředitele školy apod.

9.1.1 Postupové zkoušky

Na konci každého ročníku I. i II. stupně základního studia v hudebním oboru (kromě absolventského 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně) každý žák vykoná **POSTUPOVOU ZKOUŠKU**. Obsahem zkoušky jsou níže uvedené minimální náležitosti, které odrážejí žákovy dovednosti za uplynulý školní rok.

Ročník	Náplň postupové zkoušky
1. ročník I. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>jednoduché cvičení nebo etuda</i> • <i>krátká instruktivní skladbička</i> • <i>lidová píseň</i>
2. ročník I. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>stupnice s akordem</i> • <i>cvičení nebo etuda</i> • <i>krátká přednesová skladba</i> • <i>lidová nebo umělá píseň</i>
3. ročník I. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>stupnice s akordem</i> • <i>cvičení nebo etuda</i> • <i>krátká přednesová skladba</i> • <i>lidová nebo umělá píseň</i>
4. ročník I. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>stupnice, akord s obraty</i> • <i>2 etudy nebo cvičení různého charakteru</i> • <i>přednesová skladba</i> • <i>lidová nebo umělá píseň</i>
5. ročník I. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>stupnice, akord s obraty</i> • <i>2 etudy různého charakteru</i> • <i>přednesová skladba</i> • <i>lidová nebo umělá píseň</i>
6. ročník I. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>stupnice, akordy s obraty</i> • <i>2 etudy různého charakteru</i> • <i>2 přednesové skladby</i> • <i>lidová nebo umělá píseň</i>
1. ročník II. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>2 stupnice, akordy s obraty</i> • <i>2 etudy různého charakteru</i> • <i>2 přednesové skladby</i> • <i>lidová nebo umělá píseň</i>
2. ročník II. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>2 stupnice, akordy s obraty</i> • <i>2 etudy různého charakteru</i> • <i>2 přednesové skladby</i> • <i>lidová nebo umělá píseň</i>
3. ročník II. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>2 stupnice, akordy s obraty</i> • <i>2 etudy různého charakteru</i> • <i>2 přednesové skladby</i> • <i>lidová nebo umělá píseň z paměti</i>

9.1.2 Absolventské koncerty

Žáci hudebního oboru završují studium I. i II. stupně veřejným nebo interním **ABSOLVENTSKÝM KONCERTEM**. Obsahem absolventského výkonu je připravený program dle instrukcí.

<i>Ročník</i>	<i>Absolventský program</i>
7. ročník I. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1 rozsáhlejší nebo 2 kratší přednesové skladby</i>
4. ročník II. stupně	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1 rozsáhlejší nebo 2 kratší přednesové skladby (dle dispozic žáka možná hra z paměti a 1 ze dvou skladeb také v rámci komorní hry)</i>

9.1.3 Absolventské výstavy

Žáci výtvarného oboru završují studium I. i II. stupně **ABSOLVENTSKOU VÝSTAVOU**, která může být realizována v prostorách školy nebo mimo budovu v rámci spolupráce s dalšími institucemi (Dům kultury, zámek, knihovna...). Zaměření absolventských prací, tematické skupinové projekty a vlastní realizace včetně místa konání závisí vždy na organizačních možnostech daného absolventského ročníku.

9.2 Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy zpracováváme podle vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. To provádíme v těchto oblastech:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy a jejich vliv na vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, další vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.